

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये बालकाण्डे

॥ त्रयोविंशः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ त्रयोविंशः सर्गः ॥

मुनिना सह श्रीरामलक्ष्मणयोः सरयूगङ्गासङ्गमसमीपे पुण्याश्रमे नक्तं विश्रामः

प्रभातायां तु शर्वर्या विश्वामित्रो महामुनिः।
अभ्यभाषत काकुत्स्थौ शयानौ पर्णसंस्तरे ॥ 1.23.1 ॥

कौसल्या सुप्रजा राम पूर्वा सन्ध्या प्रवर्तते।
उत्तिष्ठ नरशार्दूल कर्तव्यं दैवमाह्निकम् ॥ 1.23.2 ॥

तस्यर्षेः परमोदारं वचः श्रुत्वा नरोत्तमौ।
स्नात्वा कृतोदकौ वीरौ जपतुः परमं जपम् ॥ 1.23.3 ॥

कृताह्निको महावीर्यो विश्वामित्रं तपोधनम्।
अभिवाद्यातिसंहृष्टौ गमनायाभितस्थतुः ॥ 1.23.4 ॥

तौ प्रयान्तौ महावीर्यौ दिव्यां त्रिपथगां नदीम्।
ददृशाते ततस्तत्र सरय्वाः सङ्गमे शुभे ॥ 1.23.5 ॥

तत्राश्रमपदं पुण्यमृषीणां भावितात्मनाम्।
बहुवर्षसहस्राणि तप्यतां परमं तपः ॥ 1.23.6 ॥

तं दृष्ट्वा परमप्रीतौ राघवौ पुण्यमाश्रमम्।
ऊचतुस्तं महात्मानं विश्वामित्रमिदं वचः ॥ 1.23.7 ॥

कस्यायमाश्रमः पुण्यः को न्वस्मिन् वसते पुमान्।
भगवञ्छ्रोतुमिच्छावः परं कौतूहलं हि नौ ॥ 1.23.8 ॥

तयोस्तद् वचनं श्रुत्वा प्रहस्य मुनिपुङ्गवः।
अब्रवीच्छ्रूयतां राम यस्यायं पूर्व आश्रमः ॥ 1.23.9 ॥

कन्दर्पो मूर्तिमानासीत् काम इत्युच्यते बुधैः।
तपस्यन्तमिह स्थाणुं नियमेन समाहितम् ॥ 1.23.10 ॥

कृतोद्वाहं तु देवेशं गच्छन्तं समरुद्रणम्।
धर्षयामास दुर्मेधा हुङ्कृतश्च महात्मना ॥ 1.23.11 ॥

अवध्यातश्च रुद्रेण चक्षुषा रघुनन्दन।
व्यशीर्यन्त शरीरात् स्वात् सर्वगात्राणि दुर्मते ॥ 1.23.12 ॥

तत्र गात्रं हतं तस्य निर्दग्धस्य महात्मनः।
अशरीरः कृतः कामः क्रोधाद् देवेश्वरेण ह ॥ 1.23.13 ॥

अनङ्ग इति विख्यातस्तदाप्रभृति राघव।
स चाङ्गविषयः श्रीमान् यत्राङ्गं स मुमोच ह ॥ 1.23.14 ॥

तस्यायमाश्रमः पुण्यस्तस्येमे मुनयः पुरा।
शिष्या धर्मपरा वीर तेषां पापं न विद्यते ॥ 1.23.15 ॥

इहाद्य रजनीं राम वसेम शुभदर्शन।
पुण्ययोः सरितोर्मध्ये श्वस्तरिष्यामहे वयम् ॥ 1.23.16 ॥

अभिगच्छामहे सर्वे शुचयः पुण्यमाश्रमम्।
इह वासः परोऽस्माकं सुखं वत्स्यामहे निशाम् ॥ 1.23.17 ॥

स्नाताश्च कृतजप्याश्च हुतहव्या नरोत्तम।
तेषां संवदतां तत्र तपोदीर्घेण चक्षुषा ॥ 1.23.18 ॥

विज्ञाय परमप्रीता मुनयो हर्षमागमन्।
अर्घ्यं पाद्यं तथाऽऽतिथ्यं निवेद्य कुशिकात्मजे ॥ 1.23.19 ॥

रामलक्ष्मणयोः पश्चादकुर्वन्नतिथिक्रियाम्।
सत्कारं समनुप्राप्य कथाभिरभिरञ्जयन् ॥ 1.23.20 ॥

यथार्हमजपन् सन्ध्यामृषयस्ते समाहिताः।
तत्र वासिभिरानीता मुनिभिः सुव्रतैः सह ॥ 1.23.21 ॥

न्यवसन् सुसुखं तत्र कामाश्रमपदे तथा।
कथाभिरभिरामाभिरभिरामौ नृपात्मजौ।
रमयामास धर्मात्मा कौशिको मुनिपुङ्गवः ॥ 1.23.22 ॥

॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये बालकाण्डे त्रयोविंशः सर्गः ॥